

A rózsakeresztesek titkos testvérisége

A „testvériség” szoros, olykor láthatatlan kapcsolatot is jelent. A hasonlóan gondolkodó és érző csoportok tagjai szinte családtagként tekintenek egymásra. Ragaszkodásuk erősebb és rendíthetetlenebb lehet, mint az igazi testvéreké.

A testvéri közösségek életét saját szabályaik irányítják, s általában nehéz bekerülni egy-egy szövetségbe. Különböző próbák, bonyolult szertartások során választják ki az új tagokat.

A rózsakeresztesek testvériségének egész története csupa titok. Már eredetéről jó néhány legenda kering. Abban a legtöbb változat megegyezik, hogy a rend a középkorban született, és Christian Rosenkreutz (ejtsd: rózenkrajc, akinek neve összeköti a *rózsa* és a *kereszt* szavakat) német szerzetes alapította. Ugyanakkor igaz lehet az elmélet, hogy Rosenkreutz sohasem létezett, kalandos életét és műveit jóval később, a 17. században találta ki egy evangélikus lelkész.

Mindenesetre szájról szájra terjedtek a történetek, hogy Rosenkreutz messzi tájakra is eljutott, európai és ázsiai utazásai közben az alkímia tudományát és a gyógyászat lehetőségeit kutatta. Az alkímia a mai kémia elődjének tekinthető, amely a babonák világából és népi hiedelmekből is merített. Mágikus, vagyis varázslatos jelenségek foglalkoztatták az alkímistákat. Az örök élet titkát rejtő elixírt és a bölcsék követ keresték. Titkozatosságukat talán a félelem is magyarázza, hiszen a boszorkányságot, az ördögi kísérletezést, az egyházi tanításoktól eltérő kutatást halállal büntették.

Amikor az ifjú Rosenkreutz visszatért hazájába, a legenda szerint a fémek átalakításával foglalkozott: aranycsinálással, mint oly sokan akkoriban. Munkájához társakat keresett – ők már testvéreknek nevezték magukat, és hűséget meg hallgatást fogadtak. Itt kezdődik a rózsakeresztesek története. Nemcsak a rend állítólagos alapítójáról szólnak jelképes legendák, hanem a rózsakeresztesekről is. A beavatási szertartások részeként mindig próbákat is kiálltak a rendbe lépők – a próbatétel, mint a mesékben, minden testvéri szövetségben kötelező volt. Így bizonyította a jelölt testi és lelki alkalmasságát.

A rózsakeresztes testvériség tagjai megesküdtek, hogy kapcsolatukat száz évig titokban tartják. Ezt a szabályt olyan jól betartották, hogy ma is kevés biztosat tudunk a rend működéséről. Nem viseltek semmiféle egyenruhát, külsejük nem árulta el hovatartozásukat. Minden évben titkos helyen gyűltek össze találkozóra, amiről csak jó okkal lehetett hiányozni. A rend szimbóluma a különleges „rózsakereszt”. Számukra a rózsa egyszerre a titok, a bölcsesség és a szeretet jelképe, de a virág tüskéi a szenvedésre, Jézus kereszthalálára is utalnak.

Ahhoz, hogy a hosszú évtizedeken át működő szövetség fennmaradjon, a megöregedett tagnak „érdemes” utódot kellett javasolnia maga helyett. A testvérek arra is megesküdtek, hogy „senki sem úz más mesterséget, mint betegek gyógyítását, azt is minden haszon nélkül”. Elsősorban tudósok, orvosok, kémiában és biológiában jártas szakemberek tartoztak a rózsakeresztesek testvériségéhez. Szerb Antal író-irodalomtörténész így írt róluk: „Ha sok is volt közöttük a bolond és

csaló, a társaságok magvát mégis olyan emberek alkották, akiket az igazi megismerés vágya, az igazság felé küszködő nyugtalanság vezetett”.

Sokan még az aranycsinálás mágikus tudományában sem anyagi hasznot reméltek. A tudósok évszázadokon át megszállottan dolgoztak, hogy különböző fémekből és kémiai anyagok vegyítésével aranyat hozzanak létre. Az arany a gazdagságon kívül a legmagasabb szintű tudást is jelképezte. Úgy tartották, aki képes aranyat csinálni, az a bölcsek kövének birtokosa.

A rózsakeresztes tagságnak nyolc fokozata volt, a négy alsóbb után következett a beavatási szertartás, szigorú szabályok szerint, az éj leple alatt. A testvérek időről időre bizonyára beszámoltak egymásnak tudományos kutatásaik eredményeiről, de annyira titokban tartották a tapasztalataikat, hogy még a tévedéseiket sem ismerjük pontosan.

Néhány neves tudósról sejthető, hogy kapcsolatban volt a rózsakeresztesekkel, például a jóslatairól híres Nostradamusról. Magyarországon az egyik legelkötelezettebb rózsakeresztes Török Lajos volt, Kazinczy Ferenc apósa, aki egész vagyonát alkimista kísérleteire áldozta. A felvilágosult Kazinczy olykor gyanakodhatott, hogy meghibbant az apósa, de a tisztességében és önzetlenségében nem kételkedett.

Talán meglepő, de ma is léteznek a középkori rózsakeresztesekhez hasonló szervezetek szerte a világban. Ilyen például az AMORC (A Rózsakereszt Ősi és Misztikus Rendje), amelyet New Yorkban alapítottak, de a rend számos „testvére” működik a világ minden táján. Vajon ma milyen tudományos kérdésekre keresik a választ?

SZIRMAI PANNI